

**Niet-bindende uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2015-013
d.d. 6 januari 2014
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, prof. dr. P.A. Stork en J.C. Buiter, leden en
mr. S. van der Hoorn, secretaris)**

Samenvatting

Vermogensbeheer. Beleggen in futureposities. Volgens de belegger paste een belegging in futures niet bij zijn beleggingsdoelstellingen en risicobereidheid. Naar het oordeel van de Commissie is dit niet komen vast te staan. De vordering wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Matrix Asset Management B.V.,
gevestigd te Delft, hierna te noemen Aangeslotene.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door de gemachtigde van Consument ondertekende vragenformulier van 17 september 2013;
- de brieven van de gemachtigde van Consument van 18 november 2013 en 9 december 2013;
- de brief van Aangeslotene van 12 februari 2014;
- het verweerschrift met bijlagen;
- de repliek met bijlage;
- de dupliek met bijlagen;
- de spreekantekeningen van de gemachtigde van Consument, overgelegd ter zitting;
- de spreekantekeningen van Aangeslotene, overgelegd ter zitting.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening (hierna: de Ombudsman) niet tot oplossing van het geschil heeft geleid. Verder stelt de Commissie vast dat partijen van standpunt verschillen over de vraag of Aangeslotene de uitspraak van de Commissie als bindend advies dient te aanvaarden. In de beoordeling zal daarop worden ingegaan (zie overweging 4.1 tot en met 4.3 hierna). Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 20 november 2014 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Consument is op 30 juli 2009 met Aangeslotene een vermogensbeheerovereenkomst aangegaan. In de van deze overeenkomst deel uitmakende bijlagen 1 en 2 van de overeenkomst is vermeld, voor zover hier van belang:

“(…)

Voor uw levensonderhoud bent u wel niet afhankelijk van de inkomsten uit het belegbare vermogen. U heeft voor uw levensonderhoud jaarlijks tenminste 100.000,- aan inkomsten uit het belegbare vermogen nodig.

(…)

Uw investering bij Matrix betreft het volgende percentage van uw totale vermogen:

1. Minder dan 20%

(…)

Uw huidige jaarlijkse uitgaven (exclusief de te betalen hypotheekrente/belastingen) bedragen: 100.000,-.

Heeft u effectenkennis en ervaring met beleggen?

Ja

(…)

Kennis:

Aandelen: diepgaand

Beleggingsfondsen: diepgaand

Obligaties: diepgaand

Derivaten: gemiddeld

Speciale (complexe) producten: geen tot weinig

Ervaring:

Aandelen: meer dan 10 jaar

Beleggingsfondsen: meer dan 10 jaar

Obligaties: meer dan 10 jaar

Derivaten: meer dan 10 jaar

(…)”

2.2. In het kader van het beheer zijn bij BinckBank N.V. (hierna: BinckBank) twee rekeningen geopend: een rekening met nummer [..1..], waarop is belegd in het product Runatec, en een rekening met nummer [..2..], waarop is belegd in het product Matrix Dynamic. Aangeslotene heeft Consument drie beleggingsvoorstellen verstrekt, waarin is uitgegaan van een investering van in totaal € 250.000, waarvan een deel op een Matrix Dynamic rekening wordt gestort en een deel op een Matrix Runatec rekening:

“Voorstel 1

Basisgegevens voorstel

Investering € 250.000

Samenstelling:

Matrix Dynamic € 165.000

Matrix Runatec € 85.000

(…)

Gemiddeld rendement over 2001 tot en met 2009 10,40%

(...)

Maximale tussentijdse waardedaling -8,18%

(...)

Voorstel 2

Basisgegevens voorstel

Investering € 250.000

Samenstelling:

Matrix Dynamic € 125.000

Matrix Runatec € 125.000

(...)

Gemiddeld rendement over 2001 tot en met 2009 15,21%

(...)

Maximale tussentijdse waardedaling 12,38%

(...)

Voorstel 3

Basisgegevens voorstel

Investering € 250.000

Samenstelling:

Matrix Dynamic € 100.000

Matrix Runatec € 150.000

(...)

Gemiddeld rendement over 2001 tot en met 2009 21,58%

(...)

Maximale tussentijdse waardedaling 19,12%

(...)"

Consument heeft gekozen voor een verdeling van € 125.000 op iedere rekening (dus voorstel 2).

2.3. *Op 15 december 2009 heeft Consument aan Aangeslotene gemaïld:*

"Ik beleg al vanaf mijn 18 de jaar en ben nu 60 jaar, ben gewend om het zelf allemaal te regelen mede omdat mijn ervaringen met beheerders niet goed waren.

Uw hele uitleg over hoe te beleggen is duidelijk voor mij en ben het er helemaal mee eens, daarom heb ik er voor gekozen om wat met u te doen.

(...)

(...) Als uw beheer in dynamic er enkel uit bestaat om op een vermeende low in aandelen te stappen en dan na een ritje naar boven er weer uit te stappen, dan heb ik uw product Dynamic anders begrepen en dan kan ik alleen maar zeggen ik stop ermee."

2.4. *In december 2009 is het beheer van rekeningnummer [..2..] (Matrix Dynamic) dan ook beëindigd.*

2.5. *Op 1 februari 2010 heeft Consument aan Aangeslotene gemaïld:*

"(...)

Heb na een maand weer eens op de rekening gekeken en tot mijn verbazing staat er een verlies van bijna 7.000 euro. In een opgaande markt kon u geen eurocent verdienen.

(...)

Ik begin mij ernstige zorgen te maken over de bekwaamheid van uw handelsystemen en begin zelfs mij af te vragen of de rendementen die u mij heeft laten zien in het verleden wel correct zijn.

(...)

- 2.6. Op 18 oktober 2011 heeft Aangeslotene aan Consument gemaild:

(...)

Praten over toekomstige rendementen is per definitie lastig. En nogmaals, ik kan mij voorstellen dat u, als ervaringsdeskundige van de afgelopen twee jaar cynisch bent over mijn reactie en antwoorden. En ik wel [lees: wil] zelf graag dieper ingaan op de ontwikkeling en onze verwachting, maar de vraag is of u daar voor open staat. (...)

En ik kan u zeer goed begrijpen. De resultaten van de afgelopen twee jaar steken ook af bij de resultaten van de jaren ervoor (...). Ik kom graag een demonstratie geven van de software en de verbeteringen die zijn aangebracht. Dan kan ik u tevens inzicht geven in de resultaten uit het verleden. (...)

- 2.7. Op 18 oktober 2011 heeft Consument aan Aangeslotene gemaild:

“Ik ben niet geïnteresseerd in een demo van de software, wel in een accountantsverklaring over de door u gepresenteerde rendementen over de jaren 2001 t/m 2009 (...).

Gaarne ontvang ik van u deze accountantsverklaringen over deze jaren en niet alleen 2008.

(...)

- 2.8. In november 2011 is het beheer van rekeningnummer [..I..] (Matrix Runatec) beëindigd. Het vermogen bedroeg op dat moment € 79.050,-. Consument heeft een verlies geleden van € 46.623,-.

- 2.9. Op 16 december 2011 heeft Aangeslotene aan Consument gemaild:

(...)

Zoals tijdens ons gesprek aangegeven zijn wij een onder toezicht staande instelling en wordt er toezicht gehouden op de juistheid van ons brochuramateriaal. Zoals aangegeven heeft een dergelijk onderzoek plaatsgevonden in 2009 voor het product Runatec. Eén van de vragen die (schriftelijk en aantoonbaar) door het toezicht is gesteld was gelijk aan uw vraag: aantonen van het daadwerkelijk behalen van de resultaten. Wij hebben deze vraag van antwoord voorzien [lees: voorzien]en na verloop van tijd bericht ontvangen dat de brochures voldoen aan de specifieke bepalingen van de WFT en er geen vragen meer zijn. Wij stellen voor dat wij bij wijze van uitzondering de conclusie van de toezichthouder door u laten lezen. (...)

- 2.10. Op 16 december 2011 heeft Consument aan Aangesloten gemaild:

“Zoals toegezegd door jullie om de jaarresultaten vanaf 2001 te laten bekijken door een accountant, wil ik daar gebruik van maken. (...)

Ik heb een accountant die bij Ernst & Young werkt die dat wil doen. (...)

- 2.11. Op 6 januari 2012 heeft Aangeslotene aan Consument gemaild:

(...)

Graag benadrukken wij dat wij willen meewerken aan uw verzoek, echter dit zal moeten plaatsvinden binnen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. (...)

Gezien uw vermoeden dat de door ons verstrekte informatie niet juist is en onze wens deze vermoedens definitief te ontzenuwen zijn wij bereid u inzicht te geven in het informatie verzoek van AFM en de eindconclusie van AFM. Dergelijke onderzoeken dienen intern te blijven (...).

Uw wens om door een bevriend accountant een onderzoek te laten doen kunnen wij niet honoreren. In de diverse overeenkomsten met klanten staat het volgende vermeld met betrekking tot persoonlijke informatie over cliënten:

“Deze gegevens zullen door Matrix vertrouwelijk worden behandeld en niet aan derden ter beschikking worden gesteld, tenzij de gegevens op grond van wettelijke voorschriften ter beschikking gesteld moeten worden” en “Op de verwerking van de persoonsgegevens is de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing”.

Op basis van deze wetgeving en vertrouwelijkheid hebben wij de gegevens wel moeten overdragen aan AFM, maar kunnen deze niet aan u of een bevriend accountant worden getoond.”

2.12. Bij brief van 1 maart 2012 heeft Aangeslotene aan Consument bericht:

“(…) reageren wij hierbij inhoudelijk op uw klacht en verzoek inzage te krijgen in de historische rendementen.

(…)

U heeft als cliënt van Matrix Asset Management B.V. het recht om stukken in te zien die betrekking hebben op uw dossier. Nu u (...) toegang wenst tot dossiers van andere cliënten, wordt niet voldaan aan de vereisten van de diverse van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Door middel van het ter beschikking stellen van het AFM rapport kunnen wij ons inziens ruimschoots voldoen aan uw behoefte meer inzicht te hebben in de historie en hebben wij door middel van het laten inzien van het BDO onderzoek van 2007 inzicht gegeven in één van de beste jaren uit onze historie.

(…)

Zoals eerder aangegeven bevestigen wij hierbij nogmaals dat wij bereid zijn ten kantore van Matrix inzage te geven in het betreffende AFM onderzoek, onder voorwaarde van het tekenen van een geheimhoudingsverklaring met boetedaule, welke uiteraard vooraf wordt toegezonden.”

2.13. Op 4 april 2012 heeft Consument zijn klachtbrief bij Aangeslotene ingediend.

2.14. Aangeslotene heeft een brochure overgelegd van het product Runatec met de titel ‘Offensief vermogensbeheer met indexfutures’. Daarin staat onder meer:

“(…) RUNATEC

Genieten van een beheerst rendement

Flexibel

Beurzen kunnen flink bewegelijk zijn, maar ook voor langere periodes niet. Runatec past zich aan aan deze verschillende beursstemingen. In periodes waarin de hectiek op de beurs ontbreekt worden de stoploss niveaus en koersdoelen aangescherpt. Tevens kunnen extra posities worden ingenomen die juist profiteren van deze zijwaarts bewegende markten. Neemt de volatiliteit vervolgens toe, dan krijgt het systeem juist meer ruimte om hiervan te profiteren.

Multi market

Dat Runatec een succesvol systeem is, blijkt ook uit de flexibiliteit ervan. Runatec laat zich niet vastpinnen op één index. Werd Runatec in eerste instantie alleen aangeboden op de AEX Index, sinds begin 2005 draait hetzelfde systeem tevens op de Dax Index, de Dow Jones en de S&P 500. Het feit dat op elk van deze indicies een goed rendement is behaald onderstreept de kracht van het systeem.

(…)

Belangrijke informatie

Runatec is een beleggingsproduct wat gebruik maakt van future contracten (futures).

Vermogensbeheer met futures dient beschouwd te worden als een zeer offensieve belegging, wat grote risico's met zich kan meebrengen. Dit wordt mede veroorzaakt door het hefboomeffect. Lees voor deelname de toelichting Matrix Futureproducten.

De dynamische vorm van beheer in Matrix Runatec vergt een voortdurende waakzaamheid en mogelijke bijsturing van posities. Posities worden ingenomen op basis van signalen gegenereerd op

intra-day basis. (...) Ondanks het feit dat het systeem op intra-day koersen handelt is het aantal transacties relatief beperkt. Deze vorm van beheer brengt relatief hogere kosten met zich mee. Ter indicatie een voorbeeld van Matrix Runatec DAX: in het zeer actieve 2001 werd er 105 maal gemuteerd. De kosten van deze transacties komen ten laste van het beleggingsresultaat. De kosten in dat jaar waren € 1890, dat komt neer op 4,7% voor een portefeuille van € 40.000. (...)

2.15. Aangeslotene heeft een door haar opgestelde toelichting overgelegd met de titel 'Matrix futureproducten' (hierna: de toelichting). Daarin staat onder meer:

"(...) Een kenmerk is echter ook dat de handel nauwgezet moet worden gevolgd omdat ook de risico's aanmerkelijk groter kunnen zijn vanwege de hefboomwerking van de futures. (...) Matrix belegt in een indexfutures zoals onder andere de AEX future en de DAX future. (...)

Futures

(...)

De Matrix futureproducten trachten zowel op koersstijgingen als koersdalingen in te spelen, op voorwaarde dat zich de gewenste signalen voordoen volgens de door Matrix ontwikkelde systematiek. (...)

Beleggingsmethodiek

Matrix (...) baseert zich bij haar beleggingsbeslissingen op kwantitatieve modellen waarbij uitsluitend de koersvorming van een aandeel, index of future het uitgangspunt is voor de analyse.

Volgens deze methodiek is alle al bekende informatie in de koersvorming verdisconteerd.

Matrix heeft de exclusieve beschikking over een methodiek van patroonherkenning, welke (...) met behulp van geavanceerde software wordt toegepast op de koersfluctuaties van de AEX-index, maar ook op bijvoorbeeld de DAX, de Dow Jones en de S&P500. Matrix maakt gebruik van geavanceerde software, welke een specifieke vorm van patroonherkenning analyseert, die er van uitgaat dat elke koersvorming is opgebouwd uit zogenaamde "fractals". Een fractal is een patroon dat bestaat uit steeds dezelfde patronen die zich herhalen op steeds kleinere schaal. (...)

(...)

Risico

Het risico dat men loopt met een futurebelegging is sterk afhankelijk van een aantal factoren. In de eerste sprake van het hefboomeffect. Ter illustratie: U belegt met één AEX future in de markt een bedrag van twee keer de AEX-index. Dus indien de index 250 noteert is het in de markt belegde bedrag € 50.000. Aangezien u bent begonnen met een bedrag van € 25.000 is er sprake van een hefboomwerking van circa 2 keer het ingelegde kapitaal. Omdat u, zoals wij in bovenstaand voorbeeld uiteenzetten, risico loopt over € 50.000 en slechts € 25.000 hoeft aan te houden op uw rekening is het theoretisch mogelijk dat u uw inleg kwijt raakt, of zelfs een bijstorting moet doen.

(...) Om die reden kiest Matrix dus ook bewust voor een minimale storting die aanzienlijk hoger is dan het wettelijke minimum zodat (...) een buffer de eerste schade opvangt. Daarnaast is het risico afhankelijk van de mate waarin een beleggingsstrategie het risico beperkt. In haar beleid laat Matrix bij verliesgevende transacties slechts een bepaald verlies toe, door het instellen van een stoploss niveau. Een stoploss is het uiterste koersniveau tot waar de markt tegen een ingenomen positie in mag lopen. Dit stoploss niveau wordt steeds bepaald door de (...) patronen zoals deze zich voordoen voor en gedurende een lopende positie. (...)

Voorts loopt u het risico dat, indien de index bij opening op een nieuwe beursdag een koersfluctuatie laat zien, dit zijn weerslag heeft in uw portefeuille. Een "overnight" sprong van bijvoorbeeld 10 punten is niet ongebruikelijk, wat in dat geval (...) een fluctuatie van €2.000 in uw belegde vermogen zou betekenen. (...)

(...)

Kosten

(...)

Daar de future strategieën van Matrix actieve kunnen zijn, dient u er rekening mee te houden dat het aantal transacties per jaar behoorlijk kan oplopen. Derhalve zal het bedrag dat louter aan transactiekosten wordt betaald ook niet gering zijn.

Disclaimer

Matrix beperkt het risico op grote verlieslatende transacties aanzienlijk door uitsluitend te anticiperen op de koersbewegingen die door de strategie als veilig gedefinieerd worden, door middel van het hanteren van een stoploss beleid.

Ongeacht deze risicobeperkende maatregelen kunnen, naar aanleiding van factoren waar Matrix geen invloed op heeft, bepaalde transacties toch een groter verlies laten zien. Dergelijke omstandigheden kunnen oa. zijn:

- Opschorting van de beurshandel naar aanleiding van:
 - Het bereiken van maximaal toegelaten limieten bij koersdaling
 - Technische storing op de beurs
 - Sluiting van de beurs
 - Omwille van overmacht, de beperking om voor het slot slechts een beperkt aantal futures te kunnen sluiten.
 - Heftige overnight of intraday koerssprongen (gaps) naar aanleiding van uitzonderlijke nieuwsberichten.
- (...)"

3. De vordering en grondslagen

- 3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van zijn schade, begroot op € 45.950 en te vermeerderen met wettelijke rente en kosten van rechtsbijstand. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van de op haar rustende verplichtingen uit de vermogensbeheerovereenkomst:
- a) door hem een onrealistisch rendement voor te spiegelen;
 - b) door mede te delen dat rendement kon worden gemaakt, ongeacht de bewegingen van de markt;
 - c) door niet te voldoen is aan het *ken-uw-klant-beginsel*;
 - d) door zeer grote risico's te nemen zonder duidelijk risicoprofiel;
 - e) door een verdienmodel te hanteren dat leidt tot het nemen van zeer grote risico's;
 - f) door zich schuldig te maken aan *churning*.
- 3.2. Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

Bindend of niet-bindend advies

- 4.1. Aangeslotene heeft, nadat Consument de klacht bij de Commissie had ingediend, bij brief van 12 februari 2014 de Commissie bericht dat zij het advies van de Commissie als niet-bindend zal aanvaarden. Daarop heeft Consument bevestigd dat hij instemt met een

uitspraak als niet-bindend advies, met het voorbehoud dat hij dit punt in de processtukken of ter zitting ter discussie stelt.

- 4.2. Tijdens de zitting heeft Consument aangevoerd dat hij, om behandeling van de zaak door de Commissie mogelijk te maken, onder protest heeft ingestemd in een niet-bindende uitspraak. Hij heeft gesteld dat de uitspraak bindend dient te zijn, aangezien Aangeslotene de aanvaarding heeft gewijzigd naar niet-bindend nadat hij zijn klacht had ingediend bij de Ombudsman.
- 4.3. De Commissie is van oordeel dat de datum van indienen van de klacht bij de Commissie bepalend is voor de vraag naar de bindendheid van het advies. In augustus 2013 heeft Aangeslotene aan Kifid bericht dat zij uitspraken van de Commissie niet meer bij voorbaat als bindend zal aanvaarden. Consument heeft in september 2013 de klacht bij de Commissie ingediend. Daar Aangeslotene haar instemming bij voorbaat met bindend advies reeds had ingetrokken vóórdat de klacht bij de Commissie was ingediend, kan de Commissie in deze zaak alleen uitspraak doen in de vorm van een niet-bindend advies.

Aard van de rechtsverhouding

- 4.4. Tussen Aangeslotene en Consument heeft een relatie van vermogensbeheer bestaan. Aan vermogensbeheer is eigen dat de beheerder zijn beheerstaken naar eigen inzicht vervult; voorts dient de beheerder het aan hem toevertrouwde vermogen te beheren zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vermogensbeheerder mag worden verwacht. Bij het beoordelen of het beheer aan deze maatstaf heeft voldaan, komt groot belang toe aan de beleggingsdoelstellingen en het vastgestelde risicoprofiel.

Klachtonderdeel (a) en (b): voorlichting over de risico's

- 4.5. Naar de kern genomen stelt Consument in deze twee klachtonderdelen dat hij ontoereikend en/of fout is voorgelicht over de kenmerken en risico's van de beleggingsmethode van Aangeslotene.
- 4.6. Vast staat dat in de drie beleggingsvoorstellen (zie overweging 2.2) van Aangeslotene gemiddelde rendementen over de jaren 2001 – 2009 zijn vermeld van respectievelijk 10,40%, 15,21% en 21,58% en dat ook in de brochure de aandacht wordt gevestigd op hoge historische rendementen. Daarmee is echter nog niet gebleken dat de voorlichting als geheel ontoereikend is geweest. In het beleggingsvoorstel staat immers ook het percentage van de gemiddelde tussentijdse koersdaling, terwijl er in de brochure op wordt gewezen dat gebruik wordt gemaakt van futures en dat vermogensbeheer met futures moet worden beschouwd als een zeer offensieve belegging, wat grote risico's kan meebrengen (zie overweging 2.14). Hierbij wordt verwezen naar de toelichting. In de toelichting worden de kenmerken en risico's van het beleggingsbeleid en handelssysteem van Aangeslotene concreet en specifiek beschreven. Verder wordt onder het kopje 'risico' van de toelichting expliciet gewezen op het risico van verlies van de gehele inleg en een eventuele bijstorting en voorts, onder het kopje 'Disclaimer', dat de beleggingsmethodiek van Aangeslotene de risico's weliswaar beperkt, maar dat desondanks een groter verlies kan ontstaan door omstandigheden waarop Aangeslotene geen invloed heeft (zie overweging 2.15). In bijlage 2 van de vermogensbeheerovereenkomst staat op pagina 13 onder het kopje 'financiële instrumenten met hefboomwerking' dat hefboominstrumenten speculatieve beleggingsproducten zijn, die geen of beperkte bescherming geven en dat de investering het maximale verlies is. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene bij het aangaan van de vermogensbeheerrelatie met Consument ervan uit mocht gaan dat Consument voldoende was voorgelicht over de kenmerken en risico's van het product Runatec. Zeker gelet op de kennis en ervaring die

Consument opgaf te hebben met betrekking tot beleggen (zie overweging 2.1), mocht Aangeslotene ervan uitgaan dat Consument de kenmerken en risico's begreep.

- 4.7. Ter zitting heeft Consument naar voren gebracht dat Aangeslotene niet heeft aangetoond dat de gecommuniceerde rendementen juist zijn. De Commissie stelt voorop dat de bewijslast voor het verwijt van onzorgvuldigheid bij Consument ligt, maar dat van Aangeslotene mag worden verwacht om binnen redelijke grenzen gegevens bij te brengen op grond waarvan Consument zijn stellingen kan onderbouwen en aannemelijk maken. Aan deze verplichting heeft Aangeslotene voldaan. Zij is bereid geweest om Consument inzage te geven in stukken over de historische rendementen van het product Runatec en in de resultaten van het onderzoek dat de AFM heeft gedaan bij Aangeslotene met betrekking tot de brochures van het product Runatec (zie overwegingen 2.9 en 2.11). Aangeslotene heeft haar aanbod herhaald, nadat Consument het aanbod zonder motivering had afgewezen en zijn klacht bij haar kenbaar had gemaakt (zie overweging 2.12). Onder deze omstandigheden wordt enerzijds Consument geacht voldoende in staat te zijn geweest de door hem gewenste gegevens te verkrijgen en kon anderzijds niet van Aangeslotene worden gevergd dat zij aan de accountant van Consument inzage zou geven in haar jaarrekeningen. Daartoe verplichtte de bestaande beheerovereenkomst ook niet. Met het voorgaande geeft de Commissie overigens geen oordeel over de vraag of de door Aangeslotene gegeven voorstelling van zaken over de rendementen juist is.
- 4.8. Ter zitting heeft Consument nieuwe argumenten aangevoerd ter onderbouwing van zijn standpunt dat de gecommuniceerde historische rendementen misleidend zouden zijn. Deze argumenten brengen geen verandering in voormeld oordeel van de Commissie. Nog afgezien van het feit dat Consument deze argumenten in een te laat stadium naar voren heeft gebracht, waarop Aangeslotene niet naar behoren op heeft kunnen reageren, vormen die argumenten geen onderbouwing van de stelling van Consument dat Aangeslotene hem heeft misleid.

Klachtonderdelen (c), (d) en (e): passendheid van het product

- 4.9. Naar de kern stelt Consument in deze klachtonderdelen dat hij schade heeft geleden doordat een belegging in het product Runatec niet overeenkwam met zijn risicobereidheid en beleggingsdoelstelling.
- 4.10. Ter onderbouwing heeft Consument gesteld dat Aangeslotene heeft verzuimd te voldoen aan het *ken-uw-klant-beginsel*. In deze stelling kan Consument worden gevolgd. De vragen in de bijlagen 1 en 2 van de vermogensbeheerovereenkomst (zie overweging 2.1) die Consument heeft ingevuld, zijn op wezenlijke onderdelen te summier; er worden geen (open) vragen gesteld over de beleggingsdoelstellingen van Consument en evenmin wordt de risicobereidheid in kaart gebracht. Enkel op basis van de door middel van deze vragen verkregen gegevens kon Aangeslotene niet concluderen dat een offensief profiel passend was. Het feit dat Consument op de vragen heeft geantwoord dat zijn investering bij Aangeslotene minder is dan 20% van zijn totale vermogen, en dat hij, voordat hij zijn klacht bekend maakte, nooit is teruggekomen op de vermogensbeheerovereenkomst waarin staat dat zijn risicoprofiel als offensief is aangemerkt, maakt niet dat is voldaan aan het *ken-uw-klant-beginsel*. Nu niet is gebleken dat Aangeslotene voldoende informatie heeft ingewonnen om het cliëntprofiel van Consument te kunnen vaststellen, betekent dit dat Aangeslotene op dit punt tekort is geschoten.
- 4.11. Desondanks kan de vordering tot schadevergoeding niet worden toegewezen.

Niet is gebleken dat de geclaimde schade aan dit tekortschieten kan worden toegerekend. Het ontbreekt aan aanwijzingen dat, als Aangeslotene naar behoren inlichtingen had ingewonnen, een wezenlijk defensiever cliëntprofiel zou zijn vastgelegd. Consument heeft immers informatiemateriaal ontvangen waaruit hij in elk geval heeft kunnen opmaken dat belegd werd in futures met aanzienlijke koersrisico's. Hij heeft niet aangegeven dat Runatec voor hem niet passend was, terwijl in de aan hem verstrekte brochure is opgenomen dat beleggen in futures dient te worden beschouwd als een zeer offensieve belegging en dat ook bij Runatec het samenvallen van een negatieve reeks op alle markten mogelijk is. Verder wijst correspondentie er niet op dat Consument een defensiever profiel wenste. In zijn emailbericht van 15 december 2009 (zie overweging 2.3) heeft hij nog geschreven: *'Uw hele uitleg over hoe te beleggen is duidelijk voor mij en ben het er helemaal mee eens, daarom heb ik er voor gekozen om wat met u te doen'*. Daar komt bij dat Consument geen bezwaar heeft gemaakt tegen de vaststelling van het offensieve risicoprofiel.

- 4.12. Het voorgaande wordt niet anders doordat Consument heeft gekozen voor beleggingsvoorstel 3, waarbij een maximale tussentijdse waardedaling is vermeld van 19,12%. De kans op een hoge tussentijdse waardedaling impliceert juist dat er sprake is van een risicovolle belegging. Voor iemand die zich een ervaren belegger in met name aandelen noemt, moet dit een feit van algemene bekendheid worden geacht. Consument heeft verklaard diepgaande kennis van en lange ervaring met het beleggen in aandelen te hebben. Daarbij maakt het feit dat Consument op bijlage I van de vermogensbeheerovereenkomst heeft aangegeven dat hij voor zijn levensonderhoud afhankelijk is van het belegde vermogen niet dat dit betekent dat hij defensiever wenste te beleggen (zie overweging 2.1). Consument ontving immers inkomen uit andere beleggingen in de vorm van verhuur van onroerend goed en uit tandarts gerelateerde activiteiten.

Klachtonderdeel (f): churning

- 4.13. Ten slotte stelt Consument dat hij schade heeft geleden doordat er sprake is geweest van churning. Consument heeft ongeveer € 18.000 betaald voor het vermogensbeheer, wat gelijk is aan ongeveer 17,5% van het totale vermogen. Volgens Consument is dit percentage buitenproportioneel; hij heeft in dit verband verwezen naar de Ombudsman die meer dan eens zou hebben geoordeeld dat de provisie maximaal circa 4% mag zijn van het ingelegde vermogen. Daarbij voert Consument aan dat hij niet met Aangeslotene is overeengekomen dat er mogelijk 400 tot 500 transacties zouden plaatsvinden.
- 4.14. Het is niet komen vast te staan dat Aangeslotene onvoldoende heeft gewaarschuwd voor het aantal mutaties dat jaarlijks ongeveer zal plaatsvinden en voor de kosten die daaraan verbonden zijn. In de brochure staat een voorbeeld genoemd van een Matrix Runatec product, waarin in een jaar tijd op één markt 105 mutaties hebben plaatsgevonden (zie overweging 2.14). Consument was actief op vier markten. Het totale aantal 400 tot 500 mutaties per jaar voor vier markten komt redelijk overeen met het aantal mutaties op één markt in het genoemde voorbeeld. Verder staat in de toelichting onder het kopje 'futures': *'(...) Hoe wij deze actieve en intensieve manier van beheer uitvoeren zullen wij verder in deze brochure behandelen'*. Onder het kopje 'kosten' staat dat het aantal transacties per jaar behoorlijk kan oplopen en dat het bedrag dat aan transactiekosten wordt betaald niet gering is. Tevens staat vermeld dat de beheersvergoeding 0,45% per kalenderkwartaal bedraagt. De kosten voor beheer en de transactiekosten staan ook vermeld in bijlage 6 van de vermogensbeheer-overeenkomst.

Slotson

4.15. Gezien het voorgaande leidt geen van de klachtonderdelen tot het toewijzen van schadevergoeding. De vordering van Consument zal daarom worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht-1/4#stappen-plan.